

FEDERALE OVERHEIDSDIENST BINNENLANDSE ZAKEN

[2019/200713]

31 JANUARI 2019. — Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle. — Technisch reglement van het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle van 31 januari 2019 betreffende de erkende instellingen voor fysische controle

Gelet op het koninklijk besluit van 20 juli 2001 houdende algemeen reglement op de bescherming van de bevolking, van de werknemers en het leefmilieu tegen het gevaar van de ioniserende stralingen, artikel 74.4, vervangen bij het koninklijk besluit van 6 december 2018;

Wordt door het Agentschap besloten:

Artikel 1. Definities

Voor de toepassing van dit reglement wordt verstaan onder:

1° ARBIS: het koninklijk besluit van 20 juli 2001 houdende algemeen reglement op de bescherming van de bevolking, van de werknemers en het leefmilieu tegen het gevaar van de ioniserende stralingen;

2° Agentschap: het Federaal Agentschap voor nucleaire controle;

3° instelling voor fysische controle: een instelling erkend voor de fysische controle zoals bedoeld in artikel 74 van het ARBIS.

Art. 2. Toepassingsgebied

Dit reglement is van toepassing op de erkende instellingen voor fysische controle voor de uitvoering van de prestaties van fysische controle in de inrichtingen van klasse II en III of in de ondernemingen die deelnemen aan het vervoer van gevaarlijke goederen van de klasse 7.

Art. 3. Principes van het type beheersysteem en processen aangepast aan de instellingen voor fysische controle

3.1 Het beheersysteem van de instelling voor fysische controle volgt de norm van het Internationaal Agentschap voor Atoomenergie (IAEA) met referentie GSR part 2 (of de nieuwe uitgave ervan) en de bijbehorende leidraden, of iedere andere equivalente norm.

Hiertoe worden in het beheersysteem de processen beschreven die door de instelling voor fysische controle op open en transparante wijze geïmplementeerd worden.

De instelling voor fysische controle stelt de geschreven procedures en alle vereiste documentatie voor de uitoefening van de opdrachten, taken en verantwoordelijkheden ter beschikking van haar personeel.

Alle processen binnen het beheersysteem worden periodiek geëvalueerd en, indien nodig, verbeterd. Er wordt een beoordelingsprogramma voor de processen binnen het beheersysteem gedefinieerd en geïmplementeerd door de instelling voor fysische controle.

3.2 Het beheersysteem van de instelling voor fysische controle omvat met name de volgende processen:

- 1° een documentbeheersysteem;
- 2° een beheerproces van de competenties op het gebied van de veiligheid en de stralingsbescherming;
- 3° een proces voor de uitvoering van de taken en opdrachten van fysische controle, zoals beschreven in de artikels 23.1.5 b) en 23.2.6 b) van het ARBIS;
- 4° een proces voor de valorisatie van de ervaringsfeedback;
- 5° een proces voor reglementaire waakzaamheid;
- 6° een meldingsproces;
- 7° een beheerproces voor de meettoestellen;
- 8° een beheerproces voor stopzettingen en faillissementen;
- 9° een beheerproces voor het klachtenbeheer.

3.2.1 Documentbeheersysteem

Het documentbeheersysteem beoogt, enerzijds, het formaliseren en schriftelijk toegankelijk maken van de werkingsregels en werkprocedures voor de medewerkers en, anderzijds, het beheren van de documenten van activiteiten die door de instelling voor fysische controle worden uitgevoerd, zodat ze makkelijk traceerbaar, identificeerbaar en controleerbaar zijn.

Dit proces bepaalt met name:

- 1° de verschillende componenten van het documentsysteem opgesteld binnen de instelling voor fysische controle, evenals hun hiërarchie;
- 2° de levenscyclus van een document (opstelling, identificatie, verdeling, vorming, revisie, wijziging, intrekking en archivering).

3.2.2 Beheerproces van de competenties op het gebied van de veiligheid en de stralingsbescherming

De instelling voor fysische controle bepaalt en implementeert een proces waardoor wordt gegarandeerd dat de nodige maatregelen worden getroffen voor het opbouwen en behouden van haar competenties op het gebied van de veiligheid en de stralingsbescherming voor de inrichtingen en ondernemingen waar ze fysische controleopdrachten en -taken uitvoert.

Hiertoe ontwikkelt de instelling voor fysische controle een jaarplan voor het humanresourcesbeheer waarin het aantal personen, hun functies en hun kwalificaties, worden bepaald die nodig zijn voor de uitvoering van de prestaties van fysische controle. Dit plan moet de aanwerving en, indien nodig, de personeelsrotatie omvatten om de beschikbaarheid van bekwaam personeel te kunnen garanderen en moet een strategie bevatten voor de compensatie van het vertrek van gekwalificeerd personeel en de overdracht van de daarmee gepaarde kennis.

Het beheerproces van de competenties impliceert dat er een proces wordt opgesteld voor de ontwikkeling van de vereiste competenties. Dit proces omvat met name de volgende fasen:

- 1° bepaling van de behoeften ten aanzien van de verschillende vereiste functies binnen de instelling voor fysische controle;
- 2° evaluatie van de beschikbare competenties;

3° analyse van de afwijkingen;

4° uitwerking van de plannen voor de initiële en permanente vorming (waarin de technische en persoonlijke competenties worden verenigd);

5° uitvoering van de vormingsplannen;

6° opvolging van de competentieverwerving en continue evaluatie.

De behoeften moeten gerevalueerd worden in elk jaarplan voor het humanresourcesbeheer.

3.2.3 Proces voor de uitvoering van de taken en opdrachten van fysische controle, zoals beschreven in de artikels 23.1.5,b) en 23.2.6,b) van het ARBIS

De instelling voor fysische controle bepaalt en implementeert processen waarin de modaliteiten worden beschreven voor de uitvoering van de taken en opdrachten inzake fysische controle, zoals beschreven in de artikels 23.1.5, b) en 23.2.6, b) van het ARBIS, door haar erkende deskundigen, en dit om een hoog kwaliteitsniveau ter zake te kunnen waarborgen, alsook de uitvoering van de taken door verschillende deskundigen en in verschillende sectoren te harmoniseren en de competenties dienaangaande te behouden.

Het kunnen beroep doen op de wachttol van de instelling voor fysische controle maakt deel uit van het contract tussen de exploitant en de instelling voor fysische controle.

3.2.4 Proces voor de valorisatie van de ervaringsfeedback

Het proces voor de valorisatie van de ervaringsfeedback is erop gericht om de belanghebbende partijen (Agentschap, andere erkende instellingen voor fysische controle, exploitanten, andere autoriteiten,...) voordeel te laten halen uit de lessen die werden geleerd uit gebeurtenissen die zich in België en in het buitenland hebben voorgedaan en die gevolgen kunnen hebben voor de veiligheid en de stralingsbescherming van inrichtingen van klasse II en III en de vervoersactiviteiten van gevaarlijke goederen van klasse 7.

Het valorisatieproces van de ervaringsfeedback beschrijft met name:

1° de informatiebronnen die gebruikt worden voor de identificatie van de nationale en internationale ervaringsfeedback en de middelen om er toegang toe te hebben;

2° de middelen voor de informatieverzameling, evenals de frequentie van deze inzameling;

3° de evaluatiemethodologie, die erin bestaat om binnen een bepaalde termijn te bepalen of de verzamelde informatie een mogelijk belang inhoudt in termen van ervaringsfeedback voor de Belgische installaties en operatoren, maar ook voor de buitenlandse installaties en operatoren (in het geval waarin door België over de informatie verslag wordt uitgebracht en deze ter beschikking van de internationale gemeenschap wordt gesteld);

4° de manieren om deze informatie te valoriseren en de ontvangers, zowel intern als extern, van deze informatie;

5° de opvolging van de implementatie en de performantie van dit proces.

3.2.5 Proces voor reglementaire waakzaamheid

Het proces voor reglementaire waakzaamheid is bedoeld om voor de instelling voor fysische controle de reglementaire en normatieve toepasbare vereisten te identificeren.

Het proces voor reglementaire waakzaamheid beschrijft met name :

1° de bronnen van de reglementaire en normatieve vereisten en de middelen om er toegang toe te hebben;

2° de instrumenten voor het verzamelen van deze vereisten, evenals de frequentie van deze inzameling;

3° de evaluatiemethodologie, die erin bestaat om binnen een bepaalde termijn te bepalen of deze verzamelde vereisten een mogelijk belang inhouden voor de instelling voor fysische controle, evenals voor de operatoren waarvoor ze opdrachten en taken van fysische controle uitvoert;

4° de manieren om deze vereisten te valoriseren en de ontvangers, zowel intern als extern, van deze vereisten;

5° de opvolging van de implementatie en de performantie van dit proces.

3.2.6 Meldingsproces

De instelling voor fysische controle bepaalt en implementeert een meldingsproces waardoor het Agentschap, in geval de exploitant of het ondernemingshoofd - de eerste verantwoordelijke voor de melding - wat dit betreft in gebreke blijft.

De instelling voor fysische controle meldt:

1° significante gebeurtenissen voor de veiligheid en de stralingsbescherming;

2° terugkerende of aanhoudende vastgestelde afwijkingen die een mogelijk radiologisch risico inhouden in de inrichtingen of voor de activiteiten waarvoor de instelling voor fysische controle erkende deskundigen ter beschikking stelt.

Het herhaaldelijk niet naleven van de termijnen als bedoeld in de artikelen 23.1.3.2, laatste alinea en 23.2.4, 2de alinea van het ARBIS moet worden geïntegreerd in het meldingsproces.

De instelling voor fysische controle zorgt in het bijzonder voor :

1° de directe melding aan het Agentschap, via een rechtstreeks geslaagd contact, van elke situatie die onmiddellijk gevaar inhoudt;

2° de melding aan het Agentschap van non-conformiteiten ten aanzien van de geldende regelgeving waarvoor het Agentschap bevoegd is.

3.2.7 Beheerproces voor de meettoestellen

De instelling voor fysische controle bepaalt en implementeert een proces waardoor de beschikbaarheid, het onderhoud (inclusief de kalibratie) en de operabiliteit van de meettoestellen die door deze deskundigen erkend in de fysische controle worden gebruikt en nodig zijn voor de uitvoering van hun missies en taken op het terrein gegarandeerd kan worden.

3.2.8 Beheerproces voor stopzettingen en faillissementen

De instelling voor fysische controle bepaalt en implementeert een proces voor de systematische overdracht aan het Agentschap van de contactgegevens van de exploitanten en ondernemingen die een stopzettingsprocedure doorlopen, of waarvoor een faillissement, een liquidatie, een gerechtelijke reorganisatie werd aangevraagd die niet door de exploitant of het ondernemingshoofd aan het Agentschap werden gemeld.

3.2.9 Beheerproces voor klachten

De instelling voor fysische controle bepaalt en implementeert een proces voor het beheer van klachten met betrekking tot hun werking, afkomstig van personen of organisaties die verantwoordelijk zijn voor inrichtingen en activiteiten waarvoor de erkende deskundigen de missies en taken inzake fysische controle verzekeren.

Art. 4. Verslagen

4.1 De instellingen voor fysische controle stellen fysische controleverslagen en activiteitenverslagen op.

4.1.1 Fysische controleverslagen

De deskundigen erkend in de fysische controle van de instelling voor fysische controle moeten alle vaststellingen die ze tijdens hun evaluatiebezoeken inzake stralingsbescherming en/of nucleaire veiligheid hebben gedaan in schriftelijke verslagen opnemen, overeenkomstig de bepalingen van de artikelen 23.1.3.2 en 23.2.4 van het ARBIS.

Deze schriftelijke verslagen worden zo snel mogelijk aan de exploitant of het ondernemingshoofd, in de loop van de maand na het bezoek van de erkende instelling, overgemaakt en maken integraal deel uit van het register voor fysische controle van de inrichting, of van de onderneming die betrokken is bij het vervoer van gevaarlijke goederen van klasse 7.

De instelling voor fysische controle zorgt voor de traceerbaarheid en de bewaring van alle verslagen met betrekking tot de taken van fysische controle, of andere evaluaties met betrekking tot de veiligheid en de stralingsbescherming die zij heeft uitgevoerd, tot 30 jaar na de effectieve stopzetting van de installatie of de onderneming, waar haar deskundigen opdrachten en taken inzake fysische controle uitoefenen. Indien de instelling voor fysische controle haar activiteiten vóór deze termijn stopzet, dan worden deze aan het Agentschap overgemaakt.

4.1.2 Activiteitenverslag

Tegen 30 september van elk jaar, maakt de instelling voor fysische controle een activiteitenverslag aan het Agentschap over, met:

1° een lijst van de installaties, of ondernemingen, of de organisaties die betrokken zijn bij het vervoer van gevaarlijke goederen van klasse 7, die in de loop van het voorafgaande jaar werden bezocht;

2° een evaluatie van het nucleair veiligheids- en stralingsbeschermingsniveau van de verschillende sectoren waarin de instelling voor fysische controle actief is en waarbij de nadruk wordt gelegd op de grote tendensen en er aanbevelingen worden gedaan over de mogelijke verbeteringen;

3° een uiteenzetting van de resultaten van het valorisatieproces van de ervaringsfeedback;

4° desgevallend een uiteenzetting van de mogelijk problematische situaties op het gebied van de verwijdering van radioactief afval, evenals de ondernomen acties en de vorderingen van deze laatste, in de betrokken inrichtingen;

5° een uiteenzetting van het jaarlijks humanresourcesbeheerplan dat gevraagd werd in artikel 3.2.2;

6° een beschrijving van de behaalde resultaten naar aanleiding van de interne evaluatie van de verschillende processen van het beheersysteem bepaald in deze richtlijn.

Art. 5. Verwachte planning van de bezoeken voor de beoordeling van de staat van de stralingsbescherming en de nucleaire veiligheid

Ten laatste op 30 november van elk jaar dient de instelling voor fysieke controle aan het Agentschap haar gedetailleerde voorlopige planning over te maken van de bezoeken aan inrichtingen of ondernemingen, of organisaties die betrokken zijn bij het vervoer van het daaropvolgende jaar, evenals de naam van de deskundige(n) voorzien voor de uitvoering van deze bezoeken.

Brussel, 31 januari 2019.

De Directeur-generaal,
Frank Hardeman